

Analýza sociálnych vplyvov

Vplyvy na hospodárenie domácností, prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám, sociálnu inklúziu, rovnosť príležitostí a rodovú rovnosť a vplyvy na zamestnanosť

4.1 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyv na hospodárenie domácností a špecifikujte ovplyvnené skupiny domácností, ktoré budú pozitívne/negatívne ovplyvnené.

Vedie návrh k zvýšeniu alebo zníženiu príjmov alebo výdavkov domácností?

Ktoré skupiny domácností/obyvateľstva sú takto ovplyvnené a akým spôsobom?

Sú medzi potenciálne ovplyvnenými skupinami skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia?

Popíšte **pozitívny** vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zvýšenie príjmov alebo zníženie výdavkov:

Zvýšením sumy minimálnej mzdy dochádza ku zvýšeniu príjmov domácností, ktorých mzda za prácu člena (členov) domácnosti je na úrovni minimálnej mzdy.

Špecifikujte **pozitívne** ovplyvnené skupiny:

Zamestnanci so mzdou, ktorá je na úrovni minimálnej mzdy alebo do výšky navrhovanej minimálnej mzdy na rok 2019 a ich domácnosti.

Popíšte **negatívny** vplyv na hospodárenie domácností s uvedením, či ide o zníženie príjmov alebo zvýšenie výdavkov:

Bez negatívnych vplyvov.

Špecifikujte **negatívne** ovplyvnené skupiny:

Bez negatívnych vplyvov.

Špecifikujte ovplyvnené skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia a popíšte vplyv:

Predpokladá sa, že návrh pozitívne ovplyvní približne 1088 domácností, ktorým je poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi a ktoré majú členov s príjmom zo závislej činnosti alebo príjmom z dohody o vykonaní práce alebo pracovnej činnosti najmenej vo výške aktuálnej minimálnej mzdy a maximálne vo výške navrhovanej minimálnej mzdy. Túto skupinu tvoria predovšetkým dvojice s deťmi (52,2%); ďalej tiež jednotlivci bez detí (19,5%); osamelí rodičia s deťmi (18,4%) a dvojice bez detí (9,9%).

Kvantifikujte rast alebo pokles príjmov/výdavkov za jednotlivé ovplyvnené skupiny domácností / skupiny jednotlivcov a počet obyvateľstva/domácností ovplyvnených predkladaným materiálom.

V prípade vyššieho počtu ovplyvnených skupín doplňte do tabuľky ďalšie riadky.

V prípade, ak neuvádzate kvantifikáciu, uveďte dôvod.

Ovplyvnená skupina č. 1:

Pozitívny vplyv - priemerný rast príjmov/ pokles výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie:

Mesačná suma minimálnej mzdy sa zvyšuje o **40 eur**. V čistom vyjadrení po úhrade daňovej a odvodovej povinnosti bude príjem zamestnanca pracujúceho za minimálnu mzdu predstavovať 430,35 eura, čo je oproti čistej sume mzdy 403,18 eura v roku 2018 **zvýšenie čistej sumy príjmu o 27,17 eura mesačne**.

Celkové zvýšenie príjmov zamestnancov (domácností) v roku 2019 možno odhadnúť na **50 438,7 tis. eur ročne**, čo po znížení o odvody zamestnanca do poisťovních fondov a daň z príjmov predstavuje čisté zvýšenie príjmov domácností o **cca 37 740,0 tis. eur ročne**. U dotknutej skupiny zamestnancov tak dôjde v priemere ku zvýšeniu čistého príjmu o 249,94 eura ročne.

Negatívny vplyv - priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie:	Bez negatívnych vplyvov.
Veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	Zvýšenie sa dotkne zamestnanca, ktorého mzda bude nižšia ako 520 eur. Počet zamestnancov, ktorým sa v plnej miere alebo čiastočne zvýši ich mzda alebo plat za prácu, možno kvalifikovane odhadnúť na cca 151 tis. osôb .
Ovplyvnená skupina č. 2:	
Pozitívny vplyv - priemerný rast príjmov/pokles výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie:	Rast príjmov zamestnancov so mzdou na úrovni sadzby minimálneho mzdového nároku podľa § 120 Zákonníka práce.
Negatívny vplyv - priemerný pokles príjmov/ rast výdavkov v skupine v eurách a/alebo v % / obdobie:	Bez negatívnych vplyvov.
Veľkosť skupiny (počet obyvateľov):	Tento vplyv sa môže týkať výlučne zamestnancov tzv. podnikateľskej sféry u zamestnávateľov, ktorí nemajú odmeňovanie upravené v kolektívnej zmluve.
Dôvod chýbajúcej kvantifikácie:	Údaje o počtoch zamestnancov so mzdou na úrovni minimálneho mzdového nároku sa nesledujú, preto sa počet dotknutých zamestnancov nedá odhadnúť.
V prípade významných vplyvov na príjmy alebo výdavky vyššie špecifikovaných domácností v riziku chudoby, identifikujte a kvantifikujte vplyv na chudobu obyvateľstva (napr. mieru rizika chudoby, podiel rastu/poklesu výdavkov na celkových výdavkoch/príjme):	Navrhovaná suma minimálnej mzdy na rok 2019 v tzv. čistom vyjadrení predstavuje sumu 430,35 eura, čo je o 71,18 eura viac, ako hranica rizika chudoby, ktorá v roku 2017 bola zistená na úrovni 359,17 eura mesačne. Ide o hranicu rizika chudoby na základe údajov a metodiky EU-SILC.

4.2 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám u jednotlivých ovplyvnených skupín obyvateľstva a vplyv na sociálnu inklúziu.

Má návrh vplyv na prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám ?

Špecifikujte ovplyvnené skupiny obyvateľstva a charakter zmeny v prístupnosti s ohľadom na dostupnosť finančnú, geografickú, kvalitu, organizovanie a pod. Uveďte veľkosť jednotlivých ovplyvnených skupín.

Rozumie sa najmä na prístup k: ☞ sociálnej ochrane, sociálno-právnej ochrane, sociálnym službám (vrátane služieb starostlivosti o deti, starších ľudí a ľudí so zdravotným postihnutím), ☞ kvalitnej práci, ochrane zdravia, dôstojnosti a bezpečnosti pri práci pre zamestnancov a existujúcim zamestnaneckým právam, ☞ pomoci pri úhrade výdavkov súvisiacich so zdravotným postihnutím, ☞ zamestnaniu, na trh práce (napr. uľahčenie zosúladenia rodinných a pracovných povinností, služby zamestnanosti), k školeniam, odbornému vzdelávaniu a príprave na trh práce, ☞ zdravotnej starostlivosti vrátane cenovo dostupných pomôcok pre občanov so zdravotným postihnutím, ☞ k formálnemu i neformálnemu vzdelávaniu a celoživotnému vzdelávaniu, ☞ bývaniu a súvisiacim základným komunálnym službám, ☞ doprave, ☞ ďalším službám najmä službám všeobecného záujmu a tovarom, ☞ spravodlivosti, právnej ochrane, právnym službám, ☞ informáciám ☞ k iným právam (napr. politickým).	
--	--

Má návrh významný vplyv na niektorú zo zraniteľných skupín obyvateľstva alebo skupín v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia ? Špecifikujte ovplyvnené skupiny v riziku chudoby a sociálneho vylúčenia a popíšte vplyv na ne. Je tento vplyv väčší ako na iné skupiny či subjekty ? Uveďte veľkosť jednotlivých skupín.	
Zraniteľné skupiny alebo skupiny v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia sú napr.: ☞ domácnosti s nízkym príjmom (napr. žijúce iba zo sociálnych príjmov, alebo z príjmov pod hranicou rizika chudoby, alebo s príjmom pod životným minimom, alebo patriace medzi 25% domácností s najnižším príjmom), ☞ nezamestnaní, najmä dlhodobo nezamestnaní, mladí nezamestnaní a nezamestnaní nad 50 rokov, ☞ deti (0 – 17), ☞ mladí ľudia (18 – 25 rokov), ☞ starší ľudia, napr. ľudia vo veku nad 65 rokov alebo dôchodcovia, ☞ ľudia so zdravotným postihnutím, ☞ marginalizované rómske komunity ☞ domácnosti s 3 a viac deťmi, ☞ jednorodičovské domácnosti s deťmi (neúplné rodiny, ktoré tvoria najmä osamelé matky s deťmi), ☞ príslušníci tretích krajín, azylanti, žiadatelia o azyl, ☞ iné zraniteľné skupiny, ako sú napr. bezdomovci, ľudia opúšťajúci detské domovy alebo iné inštitucionálne zariadenia	Predpokladá sa, že návrh pozitívne ovplyvní približne 1088 domácností, ktorým je poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi a ktoré majú členov s príjmom zo závislej činnosti alebo príjmom z dohody o vykonaní práce alebo pracovnej činnosti najmenej vo výške aktuálnej minimálnej mzdy a maximálne vo výške navrhovanej minimálnej mzdy. Túto skupinu tvoria predovšetkým dvojice s deťmi (52,2%); ďalej tiež jednotlivci bez detí (19,5%); osamelí rodičia s deťmi (18,4%) a dvojice bez detí (9,9%).

4.3 Identifikujte a popíšte vplyv na rovnosť príležitostí. Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyv na rodovú rovnosť.	
<i>Dodržuje návrh povinnosť rovnakého zaobchádzania so skupinami alebo jednotlivcami na základe pohlavia, rasy, etnicity, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku a sexuálnej orientácie ? Mohol by viesť k nepriamej diskriminácii niektorých skupín obyvateľstva ? Podporuje návrh rovnosť príležitostí ?</i>	
Suma minimálnej mzdy platí rovnako na každého zamestnanca bez ohľadu na pohlavie, rasu, pôvod alebo iný diskriminačný faktor. Návrh nevedie k diskriminácii žiadnej skupiny osôb.	
<i>Môže mať návrh odlišný vplyv na ženy a mužov ? Podporuje návrh rovnosť medzi ženami a mužmi alebo naopak bude viesť k zväčšovaniu rodových nerovností ? Popíšte vplyvy</i>	
Pri identifikovaní rodových vplyvov treba vziať do úvahy existujúce rozdiely medzi mužmi a ženami, ktoré sú relevantné k danej politike. Podpora rodovej rovnosti spočíva v odstraňovaní obmedzení a bariér pre plnohodnotnú účasť na ekonomickom, politickom a sociálnom živote spoločnosti, ktoré súvisia s rodovými rolami či pohlavím. Hlavné oblasti podpory rodovej rovnosti: ☞ podpora vyrovnávania ekonomickej nezávislosti, ☞ zosúladenie pracovného, súkromného a rodinného života, ☞ podpora rovnej participácie na rozhodovaní, ☞ boj proti rodovo podmienenému násiliu a obchodovaniu s ľuďmi, ☞ eliminácia rodových stereotypov.	Nakoľko zvýšenie sumy minimálnej mzdy sa týka zamestnancov v povolaniach s nízkym priemerným zárobkom a so mzdou na úrovni minimálnej mzdy, ktoré sú početnejšie zastúpené ženami, zvýšenie minimálnej mzdy bude mať mierny vplyv aj na zníženie rozdielov v mzdách mužov a žien.
4.4 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na zamestnanosť a trh práce.	

<i>V prípade kladnej odpovede pripojte odôvodnenie v súlade s Metodickým postupom pre analýzu sociálnych vplyvov</i>	
<i>Uľahčuje návrh vznik nových pracovných miest? Ak áno, ako? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu.</i>	
<i>Identifikujte, v ktorých sektoroch a odvetviach ekonomiky, v ktorých regiónoch, pre aké skupiny zamestnancov, o aké typy zamestnania /pracovných úväzkov pôjde a pod.</i>	Návrh nemá priamy vplyv na vznik nových pracovných miest.
<i>Vedie návrh k zániku pracovných miest? Ak áno, ako a akých? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu.</i>	
<i>Identifikujte, v ktorých sektoroch a odvetviach ekonomiky, v ktorých regiónoch, o aké typy zamestnania /pracovných úväzkov pôjde a pod. Identifikujte možné dôsledky, skupiny zamestnancov, ktoré budú viac ovplyvnené a rozsah vplyvu.</i>	Nie je možné úplne vylúčiť negatívny vplyv na zamestnanosť v odvetviach s nízkymi priemernými mzdami, napr. v odvetví ubytovacích a stravovacích služieb. Predpokladá sa však, že celkový negatívny vplyv na zamestnanosť bude zanedbateľný.
<i>Ovplyvňuje návrh dopyt po práci? Ak áno, ako?</i>	
<i>Dopyt po práci závisí na jednej strane na produkcii tovarov a služieb v ekonomike a na druhej strane na cene práce.</i>	Navrhované zvýšenie sumy minimálnej mzdy je o 3,73 percentuálneho bodu vyššie, ako zvýšenie sumy minimálnej mzdy, ktoré je ministerstvo povinné navrhnúť podľa valorizačného mechanizmu v § 8 ods. 2 zákona. Nie je preto možné úplne vylúčiť ani negatívny vplyv zvýšenia sumy minimálnej mzdy na dopyt po práci, a to najmä nízko kvalifikovaných zamestnancov v regiónoch s nízkou priemernou mzdou.
<i>Má návrh dosah na fungovanie trhu práce? Ak áno, aký?</i>	
<i>Týka sa makroekonomických dosahov ako je napr. participácia na trhu práce, dlhodobá nezamestnanosť, regionálne rozdiely v mierach zamestnanosti. Ponuka práce môže byť ovplyvnená rôznymi premennými napr. úrovňou miezd, inštitucionálnym nastavením (napr. zosúladenie pracovného a súkromného života alebo uľahčovanie rôznych foriem mobility).</i>	V dôsledku zvýšenia minimálnej mzdy zamestnanca, ako spodnej hranice celkového nároku na mzdu môže kladne vplývať na motiváciu nezamestnaných osôb prijať prácu za mzdu na úrovni minimálnej mzdy.
<i>Má návrh špecifické negatívne dôsledky pre isté skupiny profesií, skupín zamestnancov či živnostníkov? Ak áno, aké a pre ktoré skupiny?</i>	
<i>Návrh môže ohrozovať napr. pracovníkov istých profesií favorizovaním špecifických aktivít či technológií.</i>	
<i>Ovplyvňuje návrh špecifické vekové skupiny zamestnancov? Ak áno, aké? Akým spôsobom?</i>	
<i>Identifikujte, či návrh môže ovplyvniť rozhodnutia zamestnancov alebo zamestnávateľov a môže byť zdrojom neskoršieho vstupu na trh práce alebo predčasného odchodu z trhu práce jednotlivcov.</i>	Návrh môže mať negatívny vplyv na absolventov s nízkou kvalifikáciou pre zaradenie sa do pracovného procesu v regiónoch s nízkou priemernou mzdou.